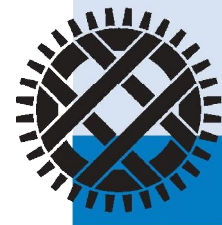

De Bonkelaar Extra editie

Nummer 55a

Tiel, maart 2019

Beste molenaars,

In Nummer 55 van de Bonkelaar hebben jullie kunnen lezen dat we op woensdag 10 april a.s. onze contactavond voor alle leden van de afdeling Gelderland organiseren. Langs deze weg de laatste informatie over het programma en de agenda.

Waar wordt de contactavond gehouden:

10 april 2019
“Molen De Zwaluw”
Batterijenweg 19C, Kesteren

Het programma van de contactavond:

19:30 - 19:45 uur: Ontvangst in De Deel

19:45 - 20:45 uur: Rondleiding Molen De Zwaluw en Maalderij met demonstratie dieselmotor

20:45 - 21:00 uur: koffie-/theepauze

21:00 - 22:00 uur: Contactavond

1. Welkomstwoord door voorzitter
2. Mededelingen vanuit het afdelingsbestuur
3. Uitreiking van sabelijzerinsignes, gekroonde sabelijzerinsignes en gouden gekroonde sabelijzerinsignes door Gerrit Pol, voorzitter SVGM
4. Mededelingen vanuit algemene ledenvergadering van 6 april j.l.
5. Wel en wee binnen de afdeling Gelderland
6. Rondvraag en sluiting

Koffie of thee bij het ontvangst en tijdens de pauze contactavond zijn voor rekening van de afdeling Gelderland.

Kom met z'n allen naar Kesteren

voor een avondje Gelders molenleven!

In verband met de organisatie van deze contactavond, a.u.b. uiterlijk woensdag 3 april opgeven bij Petro van Doorne, per mail petrovandoorne@kpnmail.nl

Molenexcursie Stichting Vrienden van de Gelderse Molen naar Zuid-Holland op zaterdag 25 mei 2019

Ook dit jaar kunnen onze (leerling) molenaars van de afdeling Gelderland weer deelnemen aan de busexcursie welke georganiseerd wordt door de Stichting Vrienden van de Gelderse Molen (SVGM). Deelname aan deze excursie staat in eerste instantie open voor donateurs van de SVGM, maar ook dit jaar kunnen weer (leerling) molenaars van onze afdeling deelnemen.

Onze molenexcursie van zaterdag 25 mei a.s. brengt ons dit keer naar de provincie Zuid-Holland. Hier zullen we in Schiedam op bezoek gaan bij een aantal molens van de Stichting de Schiedamse Molens die tot de hoogste historische molens van de wereld behoren en door de molentype en -functie combinatie nagenoeg uniek zijn in Nederland. De eerste molens die we bezoeken hebben in het verleden allen gewerkt voor de branderijen die in Schiedam gevestigd waren en waarvan er tot op de dag van vandaag nog enkele grote gevestigd zijn. Het zijn twee van de vijf molens die overgebleven zijn van de vierentwintig grote stellingmolens die in de negentiende eeuw graan maalden voor de plaatselijke jeneverstokerijen. De derde molen is uniek omdat het een stellingmolen is met als functie poldermolen. Middags zullen we een stellingmolen in Delft gaan bezoeken die uniek is in zijn geschiedenis qua gedaanteveranderingen in molentypes, opbouw en infrastructurele problemen bij de molen. Waarbij het laatste infrastructurele probleem er voor gezorgd heeft dat de molen van december 2009 tot en met maart 2013 overgedragen werd aan ProRail om het mogelijk te maken onder de molen een spoortunnel te realiseren.

Een afwisselend programma in een deel van de provincie Zuid-Holland waar de biotoop voor een windmolen niet zo best is, maar waar ze zich staande hebben kunnen houden en tot op de dag van vandaag nog kunnen malen en daarmee een stuk van de gemechaniseerde geschiedenis in Schiedam en Delft representeren.

Het bestuur van de Stichting Vrienden van de Gelderse Molen en het afdelingsbestuur Gelderland GVM nodigen jullie van harte uit om samen met ons weer met de bus op pad te gaan in Zuid-Holland!

Aan de laatste details van het programma voor deze dag wordt nog gewerkt, maar de bus zal vertrekken vanaf het gemeentehuis Renkum en zal ons via de A12 en de A20 naar Schiedam rijden waar we als eerste Molen De Vrijheid gaan bezoeken. Bij aankomst zullen we eerst een lekker bakje koffie of thee nuttigen en zal molenaar Theo de Rooij ons wat vertellen over deze molen. Daarna zullen we deze molen uit 1785 en nog als enige beroepsmatig in gebruik zijnde molen van Schiedam gaan bezoeken. Hier wordt ouderwets vakmanschap gecombineerd met moderne kwaliteitseisen en er wordt zoveel mogelijk duurzaam gemalen op de wind. De molen is daarvoor compleet ingericht en uitgerust met drie koppel stenen,

waarvan één met elektrische hulpaandrijving. Men levert steengemalen meelproducten aan bakkers, branderijen, groothandels, horecaondernemers en retailers en levert o.a. aan Vlaamsch Broodhuys, Herman Jansen (Notaris Jenever) en het Nationaal Jenevermuseum.

Na ons bezoek aan molen De Vrijheid lopen wij naar ons volgende doel van bezoek en wel molen De Walvisch. Molen De Walvisch uit 1794 dankt zijn naam via de tegenover gelegen Walvischstraat aan de Groenlandse walvisvaart waar ook Schiedamse vissers bij betrokken waren. In deze jaren groeide ook het afzetgebied voor de moutwijn en de jenever en had men meer maalcapaciteit nodig. Vandaar dat er toen een nieuwe molen gebouwd werd en dat werd dus molen De Walvisch.

In de vroege ochtend van 14 februari 1996 wordt Schiedam opgeschrikt door sirenes van de brandweer: De Walvisch staat in brand. Deze brand vernietigt het complete interieur van kap tot 1e zolder. Dankzij vele acties van Schiedamse bedrijven, instellingen en burgers is de restauratie van De Walvisch mogelijk gemaakt. In 1999 is de molen weer gaan draaien. De molen is sinds februari 2018 de museummolen geworden, waar o.a. alles verteld over de werking en functie van de Schiedamse brandersmolens die graan maalden voor de jeneverbranderijen. Het museum is onderdeel van het Nationaal Jenevermuseum Schiedam.

Van de Walvisch zullen we naar de Babbersmolen rijden die eveneens in Schiedam staat. De molen is gelegen aan de Poldervaart in het volkstuintencomplex %De Vijfsluizen+. Het is een uniek stukje cultuurlandschap waar je je echt 100 jaar terug waant in het oude Delflandse polderlandschap. De molen is gebouwd in 1710 als stenen opvolger van een houten poldermolen die hier al eeuwenlang de Babberspolder bemaalde. Het is de oudste nog bestaande stenen poldermolen van Nederland. Deze molen is ook weer uniek en dan niet om de hoogte van de molen, maar omdat het een poldermolen is van het type stellingmolen.

Naast de molen ligt de mini-Babberspolder: een bijzonder watereducatieproject. Hier kunnen we een mini-polder met slootjes onderwater laten lopen en hem daarna weer droogmalen met een groot houten scheprad. Het water wordt gespuid in een mini-Poldervaart met werkende

keersluizen. Zo kunnen we zelf ervaren zo hoe de Nederlandse waterhuishouding eeuwenlang heeft gewerkt.

Van Schiedam rijden we dan naar ons laatste bezoekadres in Delft. Hier zullen we namelijk

Molen De Roos bezoeken. De Roos begon zijn molenbestaan als standerdmolen aan de Bastiaanse Vest (thans Zuiderstraat) en werd in 1679 overgeplaatst op een bastion waar de Gasthuismolen had gestaan. Bij deze verplaatsing werden alleen enkele onderdelen hergebruikt, want er werd een wipkorenmolen met stelling op een zeskante onderbouw geplaatst. Rond 1760 werd deze zeskante onderbouw verhoogd en werd er een ronde stenen bovenkruier op geplaatst. Het is de enig overgebleven molen van de 18 molens die ooit in Delft hebben gedraaid. De Roos is een bruisend, open en werkend icoon van Delft, waar je Ambacht, Techniek, Geschiedenis & Cultuur beleeft. Hier wordt elke week op de kracht van de wind biologisch graan tot meel vermalen.

Van Delft uit rijden we weer terug naar Oosterbeek en verwachten daar rond 17:30 uur weer aan te komen.

Zaterdagochtend 25 mei vertrekken we om 09:00 uur bij het gemeentehuis van Renkum aan de Generaal Urquhartlaan 4, te Oosterbeek. Zorg dat je op tijd bent!

De kosten voor deelname aan deze excursie bedragen " 35,- p.p. en hierin zitten de buskosten, entreegelden voor de molens, koffie/thee op molen De Vrijheid, en het lunchpakket wat jullie zullen ontvangen. Het lunchpakket bestaat uit: broodje kaas, broodje ham, krentenbol, fruit en flesje water.

Om deel te kunnen nemen aan de excursie moet uiterlijk 5 mei a.s. het verschuldigde bedrag van " 35,- p.p. op de rekening NL28ABNA0424958317 van het SVGGM te Arnhem staan, onder vermelding van: excursie 2019.

Wil je deelnemen aan deze excursie geef je dan snel op,

want bij de inschrijving geldt:

wie het eerst komt het eerst maakt!

en

als de bus vol is kan men niet meer deelnemen!

Oproep voor molenaars:

- In het dorpje Afferden (gelegen tussen Druten en Winssen) staat vlak aan de Waaldijk de ronde stenen stellingmolen 'De Drie Waaien'. Op deze molen is men op zoek naar een 2de molenaar. Heb je interesse of ken je mogelijk iemand die interesse zou hebben aan een 2de molenaarsschap op de Drie Waaien, geef dit dan even door aan: Peter Koolhout; hij is te benaderen via mailadres: peter@koolhout.nl.
- **Hier had ook jullie oproep kunnen staan!**; zoekt jullie moleneigenaar, molenstichting of jullie als molenaar(s) collega molenaars voor bij jullie op de molen, laat dit dan weten, dan kunnen we deze oproep plaatsen in de Bonkelaar of de extra edities van De Bonkelaar; oproepen doorgeven aan Petro van Doorne: petrovandoorne@kpnmail.nl.

AGENDA

- Za 30 mrt. 2019 Voorjaarsexcursie Noord-Holland
- Za 06 apr. 2019 Jaarvergadering Gilde van Vrijwillige Molenaars, Houtzaagmolen De Ster, Utrecht
- Wo 10 apr. 2019 Contactavond afdeling Gelderland, Kesteren
- Za 13 apr. 2019 Algemene Vergadering De Hollandsche Molen, Amersfoort
- Wo 17 apr. 2019 theorieavond, 'De Kroon': Molenfuncties, Deel 1*
- Za 11 mei 2019 Nationale Molendag (enkele molens ook zondag 12 mei)
- Wo 15 mei 2019 theorieavond, 'De Kroon': Molenfuncties, Deel 2*
- Za 25 mei 2019 Busexcursie Stichting Vrienden van de Gelderse Molen naar Zuid-Holland, zie hiervoor
- Za 15 juni 2019 Valbeveiligings- en EHBO-dag voor instructeurs, stage- en gastmolenaars, Warnsveld
- Wo 19 jun. 2019 theorieavond, 'De Kroon': Onderhoud/**Valbeveiliging***
- Wo 18 sep. 2019 eerste theorieavond na de vakantie, 'De Kroon': Veiligheid*

* = aanvang avonden 20:00 uur

Molengroeten uit Tiel!

Petro van Doorne

Voorzitter/secretaris van de afdeling Gelderland van het Gilde van Vrijwillige Molenaars

en

Bestuurslid Stichting Vrienden van de Gelderse Molen